

[Camre]

internationalt stiller øgede krav til uddannelse af alle mennesker på arbejdsmarkedet, og vi må eksempelvis konstatere, at det specialarbejderområde, der især er ramt af ledighed, nok får en betydelig hjælp i den forøgelse, der ligger i boligbyggeriet og ved fremrykningen af det offentlige investeringsprogram, men at der ikke mindst på dette område er en sammenhæng med beskæftigelsesmulighederne for de mennesker, der allerede er på området, altså en videre uddannelsesmulighed. Det er helt afgørende for at opretholde og forøge beskæftigelsen i fremtiden.

Vi hører jo nu en voldsom kritik fra de borgerlige partier, og der synes slet ikke nogen grænser for, hvor sure rønnebærrene er blevet inden for de seneste par dage.

Lad mig sige først om socialdemokratiets forhandlings- og samarbejdssituation, at socialdemokratiet ikke er i lommen på nogen. Der findes ikke noget fast flertal bag regeringens politik. Vi har en aftale med det radikale venstre, og vi har en aftale med SF, og begge disse aftaler går ud på at gennemføre socialdemokratisk politik. Socialdemokratiet har ikke flertal alene, det skulle det være overflødigt at sige, men jeg siger det alligevel, fordi det undertiden nogle steder i debatten synes at blive glemt. Uanset hvem vi samarbejder med, så er vi afhængige af forligspartiernes stemmer, men vi sælger ikke os selv til nogen, når vi indgår en aftale.

Af de dele af handlingsprogrammet, som skulle gennemføres i det første halvår af 1982, har vi nået de 99 pct., og det er vi godt tilfredse med.

Men hvor har vi så oppositionens indsats? Det siges jo ved enhver lejlighed, at det er vigtigt for et demokrati at have en ansvarlig opposition. Det er jeg enig i, og jeg kigger mig noget om efter en sådan ansvarlig opposition. Vi har et såkaldt firkløver, som er indbyrdes uenigt, og vi har fremskridtspartiet, der flager rundt på højre fløj og ved enhver lejlighed dænger tinget til med byger af ord og ord og ord, som vi netop har oplevet det i debatten i dag. Vi har set en fuldstændig gold oppositionspolitik, som ikke har indebåret fremlæggelse af nogen form for alternativer, bortset fra at firkløverets to største partier nu og da flager med den Margaret Thatcher's nedskæringspolitik, som har givet England 11,5 pct. arbejdsløshed, og som her i landet led et faktisk nederlag ved folke-

tingsvalget i december 1981. Paradoksalt nok har firkløveret samtidig fremsat en lang række nye udgiftkrævende forslag, som kun venstre og konservative anviser en form for finansiering af, nemlig ved at henvise til de nedskæringer, som anden halvdel af firkløveret ikke vil være med til.

Det har været tankevækkende, at den eneste udgift, hvor den borgerlige opposition i dag har villet hjælpe regeringen – det var i øvrigt mod SFs stemmer – var registreringsafgiften, som betyder lavere indtægter til statskassen. Vi har også i dag under afgiftsdebatten og de specielle diskussioner, der var om indekseringen, set et udslag af noget, som er en rent taktisk bestemt oppositionspolitik, der udviklede sig til den rene sandkasseleg, og som en dreven politiker her i salen udtrykte det: man kan vel ikke indvende noget imod taktik som sådan, når blot de, der lægger taktikken, selv kan finde ud af den. Denne sidste forudsætning synes ikke helt at have været opfyldt i dag.

Denne afvisende, uforsonlige oppositionspolitik ændres ikke af, at der med mellemrum udgår opfordringer til socialdemokratiet om at skifte forligspartnere fra partier, som, alt taget i betragtning, støtter 99 pct. af vores politik, til en opposition, der på næsten alle områder siger, at den vil det stik modsatte. Det virker faktisk ikke alvorligt ment. De politiske resultater, der er nået i dette halvår, er nået på baggrund af socialdemokratiets politik, og målt sagligt er det sjældent, at der på et halvt år er gennemført så meget socialdemokratisk politik overhovedet. Det er en solidarisk indsats, hvor de befolkningsgrupper, som i mindre grad er ramt af den økonomiske krise, støtter de grupper, som er særlig ramt. Når vi f.eks. nu alle skal betale lidt højere punktafgifter på visse varer, så er det altså for, at vi kan gennemføre den indsats, som det offentlige må være ansvarlig for, en indsats, som skal sætte tæt ved 50.000 flere i arbejde. Denne solidaritet mellem samfundsgrupper er socialdemokratisk politik, og vi vil fortsætte den socialdemokratiske solidariske politik.

Den internationale beskæftigelsessituation er dårlig. Selv i de rige industrilande, Danmark tilhører, er millioner og atter millioner ledige, og i ganske særlig grad er ledigheden høj blandt de unge aldersgrupper. Ledigheden er en svøbe, uanset hvilken alder den